

РЕШЕНИЕ

№ 2427

гр. София, 13.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 63 състав,
в публично заседание на 16.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **9828** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на В. А. И., [жк], [жилищен адрес] чрез адвокат К. И., против Решение № 1040-21-903/03.09.2021г., на директора на териториалното поделение С.-град, на Националния осигурителен институт, с което е оставена без уважение жалбата с входящ № 1012-21-1266 / 18.8.2021 г., срещу Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН] / 23-07-2021 г., на длъжностното лице по изплащането на обезщетенията и помощите относно постановен отказ на изплащането на парично обезщетение при временна неработоспособност поради общо заболяване. С жалбата се излага становище за незаконосъобразност на оспорваното решение поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона. б. Твърди, че на датата на настъпване на неработоспособността - 9.7.2021 г., В. А. И., е осигурено лице за общо заболяване - по смисъла на чл.40, ал.1, във връзка с §1, ал.1, т.3. Също твърди, че осигуряването на В. А. И., не е прекъснато към датата на настъпване на неработоспособността, видно от справките на Националния осигурителен институт, а осигурителя неправилно е удостоверил обратното в подадените от него данни. Моли за отмяна на обжалваното решение ,както и на потвърденото с него разпореждане. В с.з. се представлява от адв. И., който поддържа жалбата. Претендира за присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът – ТП на НОИ С. град чрез процесуален представител оспорва жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

За изплащане на парично обезщетение за временна неработоспособност по реда на Наредба за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване /НПОПДОО/ на 22.07.2021 г. с вх. № Р14-21-000-00-[ЕГН] от осигурител У. с ЕИК[ЕИК] в ТП на НОИ – С.-град за В. А. И. е представено Удостоверение съгласно Приложение № 9 за болничен лист № Е202111529107, за периода от 09.07.2021 г. до 18.08.2021 г. вкл. В Раздел I, т. 8 осигурителят е удостоверил, считано от 31.08.2020 г. осигуряването на лицето е прекъснато.

При извършена проверка на данните от информационната система на НОИ, в Регистър на трудовите договори и Регистър на осигурените лица (Р.), при която е установено, че В. А. И. са налични записи за подадено от осигурителя У. уведомление за сключен на 09.11.2000 г. трудов договор с длъжност „нехабилитирани преподаватели във висшите училища”, като на 01.04.2017 г. В. И. е преназначена на длъжност „главен асистент”. Няма данни за прекратяване на трудовото правоотношение.

На 13.08.2021 г. с вх. № Р14-21-000-00-[ЕГН] осигурителя Университета за национално и световно стопанство е представил в ТП на НОИ – С.-град Удостоверение съгласно Приложение № 9 с код „К.“ относно В. А. И.-главен асистент в катедра в „Финанси“. В Раздел I, т. 8 същия е удостоверил, считано от 15.05.2021 г. осигуряването на лицето е прекъснато. В съответствие с изложеното в Раздел I, т. 9 са попълнени 0 - работни дни с право на парично обезщетение.

Предвид горното е извършена допълнителна проверка в Регистъра на осигурените лица при която е констатирано, че данните по чл. 5, ал. 4 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) са в съответствие с удостоверените данни с удостоверение съгласно приложение № 9 и е налице прекъсване в осигуряването от 15.05.2021 г.

След справка в Информационната система на НОИ е установено, че осигуряването на В. И. е прекъснато считано от 15.05.2021 г. - след изтичането на 90-те работни дни на неплатен отпуск през 2021 г., и не е било възобновено към 09.07.2021 г. – денят, от който жалбоподателката е във временна неработоспособност.

По представеното от осигурител У. за В. И. приложение към болничен лист № Е202111529107, за периода от 09.07.2021 г. до 18.08.2021 г. вкл е постановено Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН] от 23.07.2021 г. на Ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите, с което е отказано изплащане на парично обезщетение, поради обстоятелството, че към датата на настъпване на временната неработоспособност (09.07.2021 г.) лицето не е в кръга на осигурените лица.

С жалба вх. № 1012-21-1266 от 18.08.2021 г., В. А. И. е обжалвала процесното разпореждане пред директора на ТП на НОИ С. град. Решаващия орган приел, че от наличните данни в информационната система на НОИ се установява, че в случая по отношение на В. И. не е осъществен фактическия състав на правната норма, тъй като към 09.07.2021 г. - началната дата на отразения период в болничен лист, тя не е имала качеството на „осигурено лице”, поради прекъсване на осигурителното правоотношение съгласно чл. 10, ал. 2 от КСО. В тази връзка се установява, че в случая болничният лист № Е202111529107 се явява издаден на неосигурено лице, в нарушение на чл. 12, т. 1 от Наредбата за медицинската експертиза.

Предвид изложеното, контролният административен орган е приел, че обжалваното Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН] от 23.07.2021 г. на Ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите, с което е отказано изплащане обезщетение за временна неработоспособност по болничен № Е20211529107 за периода от 09.07.2021 г. до 18.08.2021 г. /вкл., е правилно и законосъобразно и го потвърдил с оспорваното в настоящото производство Решение № 1040-21-903/03.09.2021г., на директора на териториалното поделение С.-град.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима.

По същество, същата е основателна по следните съображения:

Съдът намира, че оспорваното решение се явява валиден административен акт, който е издаден в надлежната писмена форма от оправомощен орган, в кръга на неговата материална и териториална компетентност. В хода на административното производство са допуснати съществени процесуални нарушения и противоречие с материалния закон.

Спорът е относно наличието на относимите материалноправни предпоставки за получаване на парично обезщетение, вместо възнаграждение, за времето на отпуск, поради временна неработоспособност, легитимиран с процесните болнични листи. Това право, според разпоредбата на чл. 40, ал. 1 КСО имат лицата, осигурени за общо заболяване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. За да възникне на правото на посоченото обезщетение КСО изисква кумулативното наличие на две предпоставки: лицето да има най-малко 6 месеца осигурителен стаж за осигурения социален риск и да има качеството на осигурено. Съответно за отпускане и изплащане на паричното обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване, от една страна е необходимо съществуването на възникнало право по чл. 40, ал. 1 от КСО за осигуреното лице, а от друга - липса на правоизключващите факти и обстоятелства, посочени в разпоредбата на чл. 46, ал. 1, т. 1 - 5 и чл. 46, ал. 3 от КСО. В настоящият случай е спорна втората материално правна предпоставка, обуславяща твърдяното право, а именно – дали В. А. И. има качество на осигурено лице за риска общо заболяване към датата на настъпване на състоянието на неработоспособност.

Съгласно разпоредбата на § 1, т. 3, изр. първо от ДР на КСО "осигурено лице " е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. По делото не е спорно, че жалбоподателят е била назначена по трудово правоотношение при осигурителя от 2000г., като от 2017г. е преназначена на длъжността „главн асистент“, и като такава е задължително осигурена за общо заболяване съгласно чл. 4, ал. 1, т. 2 от КСО. Нормата на чл. 10, ал. 1 от КСО предвижда, че осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО, и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. Следващата ал. 2 на чл. 10 от КСО определя, че осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо, че дейността по чл. 4 от КСО не е прекратена.

Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 2, т. 3 от КСО за осигурителен стаж, без да се

правят осигурителни вноски, се зачита времето на неплатен отпуск до 30 работни дни през една календарна година. В този смисъл лицата имат право на парично обезщетение за временна неработоспособност, когато същата е настъпила в рамките на 30-те работни дни на неплатен отпуск, непосредствено след изтичането им или в първия работен ден след него.

С § 16, ал. 2 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) през 2020 г. за осигурителен стаж по чл. 9, ал. 2, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване се зачита времето на неплатения отпуск до 60 работни дни.

С § 6 от Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредно положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (обн., ДВ, бр. 14 от 17.02.2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) са направени изменения и допълнения в § 4а, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на закона, неплатеният отпуск, който се зачита за осигурителен стаж по чл. 9, ал. 2, т. 3 от КСО за 2021 г. от 60 работни дни е увеличен на 90 работни дни.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ, а според, ал. (2) осигуряването се прекъсва през периодите, които не се зачитат за осигурителен стаж, независимо че дейността по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 не е прекратена.

С оглед на установените по делото факти е безспорно, че лицето В. И. е започнала трудовата си дейност на 09.11.2000 г. по силата на сключения с У. трудов договор. На 01.01.2021г. е излязла в неплатен отпуск за срок от 90 работни дни. Следователно осигурителното правоотношение на И. е възникнало на 09.11.2000г. и както правилно е приел административният орган, осигурителното правоотношение на лицето е продължило и по време на неплатеният отпуск до 15.05.2021г., включително по силата на чл. 9, ал. 2, т. 3 от КСО. След тази дата осигурителното правоотношение е прекъснато, съгласно разпоредбата на 10, ал. 2 от КСО. Това прекъсване на осигурителното правоотношение е продължило до 15.05.2021г., когато е изтекъл разрешеният неплатен отпуск от 90 работни дни.

За следващия ден - 16.05.2021г., когато е следвало да се яви на работа, както в представените от жалбоподателката справки, така и в тези от НОИ и осигурителя съществува празнина от 16.05.2021г. до 09.07.2021г., когато е издаден болничен лист № E20211529107. Ползването на неплатен отпуск от работник е юридически факт, от чието осъществяване следват благоприятни последици за осигурителя и затова е негова тежестта да го установи несъмнено /вж. чл. 154, ал. 1 ГПК във вр. с § 2 от ДР на ДОПК/. При непълно доказване се прилагат правилата на доказателствената тежест и претендираните правни последици се приемат за ненастъпили. Пак за него е била доказателствената тежест за факта на ползване от работника/служителя на разрешен отпуск поради временна неработоспособност /по съображенията в предходните два абзаца и в съответствие с разпоредбата на чл. 9, ал. 2, т. 2 КСО/, но той не е посочил доказателства за този факт в и той е останал неустановен заради собствената му процесуална пасивност. Не е установено дали на 16.05.2021г. И. се е явила на работа или дали е ползвала разрешен платен или неплатен отпуск. Тази празнина в осигуряването на И. не е изследвана и от административния орган, който въпреки това е приел че е налице прекратяване на осигуряването.

В. И. е представила болничен лист болничния лист № E20211529107 / 19.7.2021 г. В него изрично е отбелязано, че същата е в отпуск от 09.07.2021 г. до 18.08.2021г. Съгласно представената Заповед № ЧР-181 / 20.7.2021 г., ректора на Университета за национално и световно стопанство на основание на чл.175, ал.1, от Кодекса на труда и представен болничен лист, прекратява ползването на разрешения - на В. А. И. отпуск считано от 09.07.2021 година. Следователно осигурителното правоотношение на И., което не е прекратено, а е прекъснато и чиито трудов договор е продължавал да действа, е било възобновено /започнало да тече отново/ от същата тази дата – 16.05.2021г.. по силата на чл. 9, ал. 2, т. 2 от КСО, тъй като от този ден тя е била в отпуск при действащ трудов договор.

На 09.07.2021г. В. И. отново е придобила статута на "осигурено лице" по смисъла на § 1, т. 3 изречение второ от ДР на КСО във вр. с чл. 9, ал. 2, т. 2 от КСО, независимо че не е полагала реално труд, тъй като за този ден тя е имала действащ трудов договор и е била в отпуск поради временна нетрудоспособност, поради което осигуряването ѝ за този ден продължава, без да се дължат осигурителни вноски. В този смисъл са и Решение № 8923 от 22.07.2015 г. по адм. д. № 1750/2015 г., на ВАС - VI Отделение; Решение № 292 от 11.01.2017 г. по адм. д. № 14312/2015 г., на ВАС - VI Отделение и Решение № 4754 от 13.04.2018 г. по адм. д. № 14416/2017 г. на ВАС - VI Отделение и Решение № 5773 ОТ 19.05.2020 Г. по адм. дело № 2621/2020 Г., I отд. на ВАС. Периоди, които законът е обявил, че не се зачитат за осигурителен стаж, въпреки че лицето продължава да бъде задължително осигурено лице, защото трудовата му дейност не е прекратена - напр. времето на неплатен отпуск над 30 работни дни(в случая 90) през една календарна година (чл. 9, ал. 2, т. 3 КСО), времето на самоотлъчка (неразрешено и без уважителни причини неявяване на работника или служителя на работа, през определен период от работното му време) и т.н. Времето, което законът е обявил, че не се зачита за осигурителен стаж прекъсва за един относително кратък период осигуряването, но въпреки това лицето остава в кръга на осигурените лица и връзката между него и осигурителната система не е прекъсната, нито е временно прекратена.

С оглед на изложеното съдът намира, че, както към 16.05.2021г., така и към 09.07.2021г. В. А. И. е била осигурено лице и е имала право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност. Като е приел противното в оспореното решение и е потвърдил обжалваното пред него разпореждане, ръководителят на ТП на НОИ С. град е постановил неправилно решение, което следва да се отмени заедно с потвърденото с него разпореждане.

Предвид изхода на делото искането на оспорващия за присъждане на направените по делото разноски, следва да бъде уважено, като ответната страна заплати разноски в размер на 350 лв., адвокатско възнаграждение.

Водим от горното, и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, 63 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН]/23.07.2021г., на длъжностното лице по изплащането на обезщетенията и помощите, потвърдено с Решение № 1040-21-903/03.09.2021г., на Директора на териториалното поделение С.-град, с което е оставена без уважение жалба на В. А. И. като неоснователна, като

незаконосъобразно.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. град, да заплати на В. А. И.,ЕГН: [ЕГН], [населено място],[жк], [жилищен адрес] сумата от 350 лв. /триста и петдесет лева/, съдебно-деловодни разноски в производството.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщението и изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

СЪДИЯ: